

NYELVTANI MAGYARÁZATOK

A simple past tense

Képzése: az ige 2. szótári alakjával. Kérdő és tagadó mondatok: **did** + az ige 1. szótári alakja. ► **Gyak.1., 2.**

Az alábbi esetekben használjuk

1. The taxi **stopped** outside the airport terminal. I **got** out, **paid** the fare, and **walked** into the departure lounge. As my flight **wasn't** due yet I **sat** down in the café and **had** a snack.
A taxi megállt a reptéri terminál előtt. Kiszálltam, kifizettem a fuvardíjat, és bementem a tranzitváróba. Mivel a gépem még nem indult, beültem a kávézóba, és ettem valamit.

Itt a *simple past tense* elbeszélő múltként a múltban lejátszódott történet, esemény(sor) elmondására szolgál. ► **Gyak. 4., 5.**

2. Yesterday I **overslept** and **was** late for school.
Tegnap elaludtam, és elkéstem az iskolából.

When **did** you last **meet** her?
Mikor találkoztál vele utoljára?

The Titanic **hit** an iceberg and **sank**.
A Titanic jéghegynek ütközött, és elsüllyedt.

Itt a *simple past* a múltban lezárult cselekvést, történetet fejez ki.
► **Gyak. 2., 3., 4., 5.**

3. We **often spent** the summer at our grandparents'.
Gyakran töltöttük a nyarat a nagyszüleinknél.

While on holiday I **went** for a run **every morning**.
A szabadságom alatt minden reggel futni mentem.

Gyakoriságot kifejező időhatározóval együtt a *simple past tense* a múltban ismételten előfordult cselekvésre utal.

►► **Gyak. 2.**

A past continuous (progressive) tense

Képzése: a *be past* alakjai (*was / were*) + az ige **-ing** végződésű alakja.

►► **Gyak. 6.**

Az alábbi esetekben használjuk

1. **At six**, inspector, I **was doing** jobs around the house.
Hatkor, felügyelő úr, éppen a ház körül tevékenykedtem.

We **were having** dinner **when the doorbell rang**.
Éppen vacsoráztunk, amikor megszólalt a csengő.

I had to climb the stairs because they **were repairing** the lift.
A lépcsőn kellett felmennem, mert a liftet javították.

Itt a múlt egy adott időpontjában vagy időszakában éppen zajló, folyamatban levő cselekvést/történetet fejezünk ki. Az időpontot időhatározószóval vagy mellékmondatokkal jelezhetjük.

►► **Gyak. 7., 8.**

2. The rain **was stopping**. • Az eső szűnőben volt.
It **was getting** colder and colder. • Az idő egyre hidegebb lett.

A *continuous* alak egyik állapotból a másikba történő átmenetet érzékeltet.

►► **Gyak. 9.**

3. They **were forever annoying** me with their stupid questions!
Örökké nyaggattak a buta kérdéseikkel!

Jack **was always telling** dirty jokes whenever we came together.
Jack mindig malac vicceket mesélt, ahányszor csak összejöttünk.

Itt a cselekvés ismétlődő jellegét hangsúlyozzuk. Kellemetlen, zavaró jellegére gyakoriságot kifejező időhatározó utal.

► Gyak. 9.

A simple és a continuous past tense közti különbség

1. At seven I **had breakfast**. • Hétkor megreggeliztem.
At seven I **was having breakfast**. • Hétkor (éppen) reggeliztem.

A magyar igekötős, ill. anélküli ige szemléletesen mutatja a cselekvés tényként való közlése („befejezettsége”), illetve folyamatban léte közti különbséget.

2. When the guests **arrived** Kate **made some** sandwiches.
Miután a vendégek megérkeztek, Kate készített néhány szendvicset.

When the guests arrived Kate **was making** sandwiches.

Amikor a vendégek megérkeztek, Kate éppen szendvicseket készített.

3. When the plane **was landing** at Heathrow Airport, I **looked out** of the window and **saw** that it was raining. After I **went** through immigration I **looked for** a taxi. Soon the rain **stopped** and a few minutes later the sun **was shining** brightly.

Amikor/Miközben a gép leszállt a Heathrow-repülőtérén, kinéztem az ablakon, és láttam, hogy esik az eső. Miután átestem az útlevélvizsgálaton, fogtam egy taxit. Az eső hamarosan elállt, és néhány perc múlva már ragyogóan sütött a nap.

A szöveg a *simple* és a *continuous past* együttes használatát mutatja be. A háttércselekvést/történést *continuous*, a közben történt eseményeket *simple* szemléletben fogalmazzuk meg.

►► Gyak. 10., 11., 12., 13.

A present perfect tense

Képzése: *have / has* + az ige 3. alakja.

►► Gyak. 14.

Magyar megfelelője nincs, általában múlt idővel fordítjuk.

Az alábbi esetekben használjuk

1. I *have spent* all my money. • Elköltöttem minden pénzemet.

Ebben az esetben a *present perfect*et olyan múltbeli cselekvés/történés kifejezésére használjuk, amelynek eredménye/hatása a jelenben érvényesül (azaz nincs pénzem).

►► Gyak. 15., 16., 17.

2. *Have* you *heard* about Kate's wedding?

Hallottál (már) Kate esküvőjéről?

I've *already heard* about her wedding. • Már hallottam az esküvőjéről.

Has the spaceship *landed yet*? • Leszállt már az űrhajó?

The spaceship *hasn't landed yet*. • Az űrhajó még nem szállt le.

Have you *ever seen* a UFO? • Láttál (már) valaha ufót?

I've *never seen* a UFO. • (Még) sohasem láttam ufót.

Itt arról van szó, hogy egy esemény megtörtént-e már, vagy még nem. Ilyen esetekben gyakran az **already**, a **yet**, az **ever**, a **never** és a **before** (*eddig még*) határozószókat használjuk.

►► Gyak. 16.

Az 1-2. pont mondataiban az <AmE> gyakran *simple past tense*-t használ a *present perfect* helyett:

I don't know where I **put** my glasses. **Did** you **see** them?

Nem tudom, hova tettem a szemüvegem. Nem láttad?

Did the plane **land** yet? • Leszállt már a gép?

Are you sure we **didn't meet** before?

Biztos vagy benne, hogy még sohasem találkoztunk?

Az **already** / **yet** sokszor felesleges, mert a **még** / **már** jelentését a *present perfect* önmagában is kifejezi. A magyar nyelvtanulók gyakran „túlhasználják” őket, mert a magyarban – *present perfect* híján – időhatározó-szóval fejezzük ki annak jelentéstartalmát.

I've (already) **heard** about the party. • Már hallottam a buliról.

The match **hasn't started** (yet). • A meccs még nem kezdődött el.

►► Gyak. 16.

Yet vagy **before**? Mi a különbség?

►► Gyak. 19.

I've **never travelled** by air **before**.

(Eddig) még sosem utaztam repülön. (de most igen)

I've **never travelled** by air **yet**.

Még sosem utaztam repülön. (és még most sem)

3. I've **just finished** getting ready for John's party.

Épp most végeztem John bulijának az előkészületeivel.

He's **just been** to New Zealand. • Épp most volt Új-Zélandon.

A fenti mondatokban a *present perfect* a **just** határozószóval együtt éppen befejeződött eseményt fejez ki.

►► Gyak. 18.

4. I've met a lot of friends **recently**.

Az utóbbi időben sok barátommal találkoztam.

She **hasn't been** too well **lately**. • Mostanában nincs valami jól.

Ezekben a mondatokban a **recently, lately** határozószókkal az utóbbi időben meg (nem) történt eseményt fejezünk ki.

►► Gyak. 18.

5. I've seen four Eskimos **today**. • Ma négy eszkimót láttam.

It's **been** hot **this week**.

Nagyon meleg van/volt ezen a héten.

(még nincs vége a napnak/hétnek)

A **today, this morning / evening / week / month / year** határozószókkal együtt a *present perfect* azt fejezi ki, hogy a szóban forgó időszak még mindig tart.

►► Gyak. 18.

6. Jack and Jill **have been** married **for** a week / a month / a year.

Jack és Jill egy hete/egy hónapja/egy éve házasok.

Jack and Jill **have been** married **since** Sunday / last year / 1990.

Jack és Jill vasárnap/tavaly/1990 óta házasok.

A fenti mondatokban az időtartamra a **for**, az időpontra a **since** (fordítása: *óta*) elöljárószókkal utalunk.

►► Gyak. 20., 21.

I've **received** hundreds of love-letters **since** I **was** on TV.

Több száz szerelmeslevelet kaptam, mióta szerepeltem a tv-ben.

Mivel a **since**-szel kezdődő mellékmondat konkrét múltra utal, az ige *simple past tense*-ben áll.

►► Gyak. 20., 21.

A present perfect és a simple past tense közti különbség

1. I **'ve lost** my money. • Elvesztettem a pénzemet.
I **lost** my money yesterday. • Tegnap elvesztettem a pénzemet.
 2. We **'ve had** a snake for two years. • Két éve van kígyónk.
We **had** a snake for two years. • Két évig volt kígyónk.
 3. John **has** never **been** to China.
John még sosem járt Kínában. (de még mehet)
King Henry VIII never **went** to China.
VIII. Henrik (†1547) soha nem járt Kínában.
 4. **Has** grandpa ever **ridden** a camel? • Tevegelt valaha nagypapa? (még él)
Did grandpa ever **ride** a camel? • Tevegelt valaha nagypapa? (már meghalt)
 5. I **'ve had** three coffees this morning.
Három kávét ittam már ma reggel. (de. 11 óra van)
I **had** three coffees this morning.
Ma reggel három kávét ittam. (du. 4 óra van)
 6. Can you see that girl? She **has been** my girlfriend for a year.
Látod azt a lányt? Egy éve vele járok.
Can you see that girl? She **was** my girlfriend for a year.
Látod azt a lányt? Egy évig vele jártam.
- Gyak. 19., 21., 22., 23., 24., 28., 29.

A present perfect continuous tense

Képzése: a **be present perfect** alakjai (**have/has been**) + az ige **-ing** végződésű alakja. ► Gyak. 25.

Magyar megfelelője nincs, hol jelen, hol múlt idővel fordítjuk.

Az alábbi esetekben használjuk

1. I've **been learning** Danish **for** a year. • Egy éve tanulok dánul.
We've **been living** in this house **since** I was 10.
Tíz éves korom óta lakunk ebben a házban.

Itt a *present perfect continuous* (a **for / since** elöljárószókkal együtt) a múltban kezdődött és még mindig tartó cselekvést/állapotot fejez ki (vö. *present perfect* 6.)

2. What **have** you **been doing**? Your clothes are dirty all over.
Mit csináltál? Csupa piszok a ruhád.

I'm dead tired. I've **been working** all day.
Holtfáradt vagyok. Egész nap dolgoztam.

Itt a *present perfect continuous* mostanáig tartó vagy olyan cselekvést fejez ki, amelynek az eredménye most is látható.

1&2 ►► Gyak. 26.

A simple és a continuous present perfect közti különbség

1. We **have lived / have been living** in this flat for six years now.
Már hat éve élünk ebben a lakásban.

Egyes igéknél a *simple* és a *continuous* alak ugyanazt fejezi ki.

2. I've **been writing** emails since I came in.
Mióta bejöttem, (egyfolytában) e-maileket írok.

I've **written** twelve emails since I came in.
Tizenkét e-mailt írtam meg, amióta bejöttem.

A *continuous* alak a cselekvés folyamatos voltát, a *simple* annak ismétlődő jellegét, egymásutániságát fejezi ki.

3. I'**ve waited** / **have been waiting** for the bus for ten minutes.
Tíz percet vártam / Tíz perce várok a buszra.

A *simple* alak (befejezett) tényként, a *continuous* (még mindig tartó) folyamatként szemléli a cselekvést.

4. We'**ve known** each other for years now.
Már évek óta ismerjük egymást.

What **have** you just **seen** on the telly?
Mit néztél (éppen) a TV-ben?

I **have** always **believed** in his honesty.
Mindig is hittem az őszinteségében.

So far I **haven't thought** about this problem.
Eddig még nem gondoltam erre a problémára.

I'**ve been thinking** about what to do for days.
Napok óta azon gondolkodom, hogy mitévő legyek.

We'**ve** always **had** a dog since we moved to the country.
Mindig (is) volt kutyánk, amióta vidékre költöztünk.

We'**ve been having** this problem for a long time now.
Már hosszú ideje együtt élünk ezzel a problémával.

That castle **has stood** there for centuries.
Az a vár már évszázadok óta ott áll.
(nem **has been standing*, mivel tartós állapotról van szó).

Egyes igék nem, vagy csak bizonyos értelemben állhatnak *continuous* alakban. Ez a *present perfect* is vonatkozik.

► Gyak. 27., 28., 29.

A past perfect tense

Képzése: a *have past* alakja (**had**) + a főige 3. szótári alakja.

» **Gyak. 30.**

Az alábbi esetekben használjuk

- 1.** By the time we got to the station the train **had** (*already*) **left**.

Mire kiértünk az állomásra, a vonat már elment.

When I entered the room the phone **had just stopped** ringing.

Mikor beléptem a szobába, a telefon épp abbahagyta a csörgést.

I was wondering why she **hadn't phoned** me **for** weeks.

Azon gondolkodtam, miért nem hívott már fel hetek óta.

Itt a *past perfect* egy másik múlt idejű cselekvés kezdete előtt már lezárult, vagy annak kezdetéig tartó, vagy még azon túl is folytatódó cselekvést, illetve történést fejez ki. A mondatot határozószókkal (*already, just, for* stb.) is pontosíthatjuk.

» **Gyak. 32.**

- 2.** We didn't leave the museum **until** we **had seen** everything.

Nem mentünk el a múzeumból, amíg nem láttunk mindent.

The girl ran out of the room **before** I **had recognized** her face.

A lány kirohant a szobából, mielőtt felismertem volna az arcát.

Itt a *past perfect* (a **before / until / when** stb. előljárószóval együtt) olyan cselekvést fejez ki, amelyet a beszélő végre szándékozott hajtani egy másik cselekvés előtt.

» **Gyak. 32.**

A fordításnál figyeljünk arra, hogy a magyarban *tagadó* alakot használunk (amíg **nem** láttunk mindent), de az angolban *állítót* (**had seen**), míg a magyar *feltételes* mód (mielőtt felismertem **volna**) helyett az angolban *kijelentő* mód áll (**had recognized**).

Past vagy past perfect?

1. We bought the car at last, but it wasn't an easy decision. Though we **had saved up** the money, we **had** often **hesitated** between buying a car and renovating our place. Finally we decided in favour of the car.

Végül megvettük az autót, de nem volt könnyű a döntés. Habár félretettük a pénzt, gyakran ingadoztunk az autóvásárlás és a ház rendbehozatala között. Végül aztán az autó mellett döntöttünk.

Past perfectet használunk, ha a beszéd során (pl. elbeszélésben) visszatekintünk egy korábbi állapotra eseményre. Ha viszont az eseményeket a történés sorrendjében mondjuk el, a *past perfect* felesleges:

You know, we **saved up** some money because we **wanted** to buy a car or renovate our place. We often **thought** about what to do. Then we **decided** in favour of the car and soon we **bought** it.

Tudod, félretettünk némi pénzt, mert autót akartunk venni, vagy rendbe akartuk hozni a házat. Gyakran gondolkodtunk, mit is tegyünk. Végül az autó mellett döntöttünk, és hamarosan meg is vettük.

Ilyenkor tehát a *past perfect* választása stílári kérdés; a formális, választékos nyelv használja, míg a hétköznapi társalgási nyelv megelégszik az **and**, **then** stb. kötőszókkal egymáshoz fűzött *past simple* alakokkal.

» **Gyak. 35.**

2. I looked into the garden and saw there **was** somebody there.
Kinéztem a kertbe, és láttam, hogy valaki jár ott. (= ott van)

I looked into the garden and saw someone **had been** there.
..., hogy valaki járt ott. (= már csak a nyomait láttam)

Itt a *past perfect*nek fontos jelentésbeli funkciója van.

3. A *past perfect* jellegzetes előfordulási helye a **when, before, after, as soon as, till/until** kötőszókkal bevezetett időhatározói mellékmondat.

– A **when** kettős jelentésű (*mialatt/miután*), ezért a közlést szükség esetén az igeidőkkel tesszük világossá.

When he **finished** with his meal, the waiter **brought** him the bill.
Amikor/Miután befejezte az étkezést, a pincér hozta a számlát.

Itt a mondat értelméből világos, hogy a két cselekvés egymást követi, ezért nem szükséges a *past perfect*.

He only left **when** he **had looked** at all the photos.
Csak akkor ment el, amikor/miután megnézte az összes fotót.

Itt a *past perfect*re szükség van annak kifejezésére, hogy az egyik cselekvés már befejeződött, mielőtt a másik elkezdődött.

– Az **as soon as, before, till/until** esetén, mivel előidejűséget fejeznek ki, általában elég a *simple past*, az **after** után azonban inkább *past perfect* áll:

The dog **attacked** me **before** I could ring the doorbell.
A kutya megtámadott, mielőtt még csengetni tudtam volna.

As soon as I **left** the place there was an explosion.
Alighogy elmentem onnan, robbanás történt.

(DE: We didn't leave the museum **till** we **had seen** everything.)
(Nem mentünk el a múzeumból, amíg nem láttunk mindent.)

After the politician **had spoken**, a rotten tomato hit him.
Miután a politikus beszélt, eltalálta egy rothadt paradicsom.

4. She **had hardly got** into the bath **when** the doorbell rang.
Alighogy beleült a kádba, csengettek.

I **had no sooner finished** washing the car **than** it started raining.
Alig végeztem az autómosással, (máris) elkezdett esni.

Egyes határozós kifejezések tipikusan *past perfect*et vonzanak.

2. és 3. pont ► Gyak. 33., 34., 35.; 4. pont ► Gyak. 34.

A past perfect continuous (progressive) tense

Képzése: a *be past perfect* alakja (**had been**) + a főige **-ing** végződésű alakja.
► Gyak. 31.

Az alábbi esetekben használjuk

1. We **had been waiting for** an hour **before** she turned up at last.
Egy óra hosszát vártunk, mire/mielőtt végre megjelent.

When I last met her she **had (already) been living** in New York for ten years.

Amikor utoljára találkoztunk, már tíz éve élt New Yorkban.

Itt a múltban kezdődött olyan cselekvést/történést fejezünk ki, amely egy másik, szintén múlt idejű cselekvés kezdetéig tartott, vagy azon túl is folytatódott. Mondatunkat a **since, for, already** stb. időhatározó-szókkal pontosíthatjuk.

► Gyak. 32.

2. I was tired because I **had been decorating** my place all day.
Fáradt voltam, mert egész nap a lakásomat festettem.

Itt a *past perfect continuous*szal kifejezett folyamatos cselekvést a főmondatban leírt állapothoz viszonyítjuk.

► Gyak. 32.

A *simple* és a *continuous past perfect* közti különbség

1. I'd already **done** the shopping by the time my wife got home.

Mire a feleségem hazaért, már be (is) vásároltam.

He was exhausted because he **had been working** hard all day.

Ki volt merülve, mert keményen dolgozott egész nap.

A két szemlélet közötti alapvető különbség a többi igeidőhöz hasonlóan itt is az, hogy a *simple* alak (befejezett) tényként, a *continuous* pedig folyamatként szemléli a cselekvést.

2. I'd **been dealing** with customers all day before I left work.

Egyfolytában ügyfelekkel foglalkoztam a munkanap végéig.

I'd **dealt** with twelve customers before I left work.

Tizenkét ügyféllel volt dolgom, mire véget ért a munkanap.

A *continuous* a cselekvés folyamatos voltát, a *simple* pedig annak ismétlődését, egymásutánosságát fejezi ki.

3. We **had lived** / **had been living** in the country for eight years before we moved into the town.

Nyolc évig éltünk vidéken, mielőtt a városba költöztünk (volna).

It **hadn't rained** / **hadn't been raining** for weeks before the storm broke out last night.

Hetekig nem esett az eső, mielőtt múlt éjjel végre kitört a vihar.

Egyes igéknél a *simple* és *continuous* alak ugyanazt fejezi ki.

►► **Gyak. 34.**

GYAKORLATOK

1. *Egészítse ki a táblázatot a megadott információ és a már beírt mondatok segítségével! A kérdés mindig eldöntendő (Igen/Nem) kérdést jelent. (A)*

» **Simple past tense: képzés**

(s)he / go / to school we / catch / the bus they / pay / the bill

	ÁLLÍTÁS	KÉRDÉS	TAGADÁS
(1) I		Did you get home late?	
(2) you	You did the job.		
(3) (s)he			
(4) it			It didn't rain yesterday.
(5) we			
(6) they			

2. Alakítsa át a mondatokat **simple past tense**-be! (A)

► **Simple past tense: képzés, 2., 3.**

Példa: Grandma sings beautifully. ⇨ Grandma **sang** beautifully.

1. We meet every day.
2. He often jogs in the morning.
3. They always have tea at 5.
4. Mary plays tennis well.
5. Noone knows the way.
6. You drive too fast.
7. I hear a strange noise.
8. The guests come at 7.
9. Tom usually gets home late.
10. She never thinks before she speaks.

3. Egészítse ki a párbeszédet a zárójelbe tett szavak megfelelő alakjaival! (Ha nem talál egy szót, a megoldást a szövegösszefüggés adja. A slurp jelentése szürcsöl.) (B) ► Simple past tense 2.

Tom: 'Morning.

Kate: Hello, Tom. I didn't hear (0 not, hear) you get home last night. (1 you, work) until late again?

T: Yes, I (2)

K: And (3 the police, stop) you for speeding again?

T: No, this time (4) me.

K: I'm happy to hear that. But please don't slurp your tea.

T: What (5 you, say)?